Lietuvių Fondo pokylis apvainikavo metų darbą

LAIMA APANAVIČIENĖ

Rudenį, kai visi darbai eina į pabaigą, kai trumpėja dienos, norisi susiburti draugėn, pasikalbėti, pasidžiaugti nuveiktais darbais. Jau tapo gražia Lietuvių Fondo (LF) tradicija sukviesti savo narius, aukotojus, paramos gavėjus ir visus tuos, kuriems svarbus lietuvybės išlaikymas išeivijoje, į rudeninį pokylį. Smagu, kad renginyje dalyvauja ir studijuojantis jaunimas.

Š. m. lapkričio 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL vykusioje šventėje dalyvavo nemažas būrelis garbingų svečių: Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir Meksikai Rolandas Kriščiūnas su žmona, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas su žmona, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas Jaunius Kelpšas, Čikagos lietuviškų organizacijų vadovai, lituanistinių mokyklų direktoriai.

Lietuvių Fondas seniai žinomas savo parama lietuvybės išsaugojimui ir puoselėjimui. JAV LB veikla, lituanistinės mokyklos, jaunimo stovyklos šiomis dienomis neįsivaizduojamos be Lietuvių Fondo paramos. Viena LF paramos rūšių – stipendijos lietuviškai studentijai. Šis vakaras kaip tik ir buvo skirtas ypatingai Lietuvių Fondo veiklai – paramai studentams. Vakarą vedė buvusi Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė, Denison (OH) universiteto studentė, LF stipendininkė Gabrielė Bieliauskaitė.

2014 metais LF stipendiją gavo 51 studentas. Nuo 1967 metų, kai pirmą kartą buvo paskirta 1 500 dol. stipendija studijoms, Lietuvių Fondas kasmet remia ne tik JAV besimokančius lietuvius studentus, bet ir mokslo siekiančius jaunuolius, studijuojančius Lietuvoje ar kituose Europos universitetuose. Didžioji stipendijų dalis yra išmokama iš Fonde įsteigtų įvairiausių vardinių stipendijų fondų. Per pastaruosius 10 metų LF studentų stipendijoms skyrė 819 691 dol., o 2015 metais stipendijoms paskirta 172 112 dol. Jau š. m. lapkričio pabaigoje LF Pelno skirstymo komiteto Stipendijų pakomitetis rinksis į posėdį, kur ši suma bus paskirstyta studentams.

Vakaro vedėja pakvietė visus salėje esančius studentus į sceną, o į pokylį neatvykusių praėjusių metų stipendininkų nuotraukas vakaro svečiai galėjo matyti ekrane. Fondo nariams smagu žinoti, kad kažkada šios organizacijos paremti jauni žmonės puikiai dirba, yra geri savo srities specialistai. Toks studentijai skirtas vakaras Lietuvių Fondui – ne naujiena. 2006 metais LF stipendininkai pianistai Gabrielius Alekna ir Evelina Puzaitė bei vokalistė Vakarė Petroliūnaitė suruošė muzikinį koncertą ,,Dovana nariams". 2009 m. jaunieji dailininkai – LF stipendininkai – pakvietė į savo darbų parodą Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. 2014 metais buvusi stipendininkė smuikininkė Linda Veleckytė-Nussbaum koncerte grojo ne tik pati, bet ir pakvietė savo suburtą Cadenza styginių kvartetą.

Grupė 2014 m. LF stipendininkų, dalyvavusių pokylyje. Sandros Ščedrinos nuotraukos

,,Visų Lietuvių Fondo stipendininkų vardu noriu tarti lietuvišką AČIŪ už paramą studijuojančiam jaunimui, padėkoti rėmėjams ir visiems šio vakaro svečiams už dosnumą", – baigė studentų pristatymą Gabrielė ir prie mikrofono pakvietė Lietuvių Fondo tarybos pirmininką Saulių Čyvą.

Savo kalboje S. Čyvas pasidžiaugė: ,,Šiandien visi kartu galime pasidžiaugti pastarųjų metų Lietuvių Fondo suklestėjimu. Tas pasiekta Jūsų, nariai ir aukotojai, nuoširdumo, geranoriškumo, dosnumo dėka. <...> Lietuvių Fondas yra ir lieka didžiulis finansinis variklis lietuviškai veiklai, be kurio sunku įsivaizduoti lietuvybės klestėjimą." Baigęs savo kalbą LF tarybos pirmininkas į sceną pakvietė Lietuvos Respublikos ambasadorių JAV ir Meksikai R. Kriščiūną. Trumpai pasveikinęs susirinkusius ambasadorius tarė: ,,Ilgai nekalbėsiu. Naudodamasis proga visiems noriu pasakyti, kad tampu šios garbios organizacijos nariu", – ir įteikė LF valdybos pirmininkui Mariui Kasniūnui LF narystės mokestį.

Pianistas Edvinas Minkštimas

Vakaro muzikinę programą atliko Lietuvių Fondo stipendininkas Edvinas Minkštimas. Devynių tarptautinių konkursų laureatas Edvinas Minkštimas, 2003 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje bei Nacionalinėje Paryžiaus konservatorijoje įgijęs magistro laipsnį, šiuo neapsiribojo. Talentingas pianistas tobulintis atvyko į garsiąją New Yorko Juilliard (The Juilliard School) muzikos mokyklą, kur 2011 m. gegužę įgijo šios mokyklos muzikos menų daktaro laipsnį. Svečioje šalyje nebuvo lengva. Išgirdęs apie Lietuvių Fondo paramą studentams, jaunasis pianistas kreipėsi su prašymu gauti tokią stipendiją savo muzikinėms studijoms. Šiandien Lietuvių Fondas gali didžiuotis, kad nors dalele prisidėjo prie šio jauno, talentingo žmogaus pasiekimų. Fondą džiugina ne tik Edvino Minkštimo grojimas, bet ir jo tiesiami muzikinės veiklos tiltai tarp JAV ir Lietuvos. Šiandien Edvinas Minkštimas – plačiai vertinamas kaip vienas iškiliausių Europos jaunųjų pianistų. Jo platus repertuaras, virtuoziška technika ir muzikinė išraiška lydėjo jo pasirodymus Europos ir Šiaurės Amerikos salėse.

Prieš pradėdamas koncertą pianistas nuoširdžiai padėkojo LF nariams ir aukotojams už pagalbą jo studijoms ir savo muzikinį ačiū tarė atlikdamas romantinius Franz Liszt, Frederic Chopin, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinius.

Po koncerto Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas Jaunius Kelpšas sukalbėjo invokaciją. Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas Marius Kasniūnas padėkojo šio pokylio svečiams ir rėmėjams ir pakėlė sveikinimo tostą už Lietuvių Fondą.

Tą vakarą susirinkusieji gardžiavosi ,,Kunigaikščių užeigos" patiekalais, vaišinosi ,,Bravo Bites" saldumynais, kalbėjo, bendravo, sukosi šokio sūkuryje ir skirstytis neskubėjo. Norintys, kad vakaras išliktų ne tik atmintyje, bet ir nuotraukose, ėjo į foto studijos ,,Studio Light" kampelį, kur fotografė Sandra Ščedrina su malonumu padėjo įamžinti šio vakaro akimirkas.

Dar vienas Lietuvių Fondo pokylis apvainikavo gražius metų darbus ir tapo istorija. Tačiau organizacijos darbai ir rūpesčiai tęsiasi toliau – reikia ne tik išlaikyti Fondą, reikia paruošti jaunimą, kad jis perimtų lietuvybės deglą ir aukštai iškėlęs neštų jį ateinančioms kartoms.

---

nį. Altininkas G. Dačinskas koncertą pavadino nemadingos, bet nemarios muzikos koncertu. Pirmutinis kūrinys šią temą gerai iliustravo. Tai buvo ištrauka iš Mozarto styginio kvarteto (KV Nr. 546), kurio pabaigoje klasikinis kompozitorius Mozartas parašė barokinę fugą, jau jo laikais buvusią nemadingą. Antrą koncerto dalį sudarė J. Haydno styginis kvartetas (Op. 64, No. 5 D-dur). Čiurlionio kvartetas pagrojo visas keturias to styginio kvarteto dalis. Kūrinys galbūt jau Haydno laikais buvo laikomas nebe naujoviškas, tačiau išgirdus Čiurlionio kvarteto interpretaciją, tokia kritika pasidarė neaktuali. Haydno muzika pasirodė šviežia, išradinga ir įdomi.

Po klasikų Mozarto ir Haydno buvo atlikti lietuvių kompozitorių kūriniai. Kaip ir pridera Čiurlionio kvartetui, stygininkai pagrojo ištrauką iš Mikalojaus Konstantino Čiurlionio styginio kvarteto (C-moll). Deja, Čiurlionio kvartetas grojo tik paskutinę dalį – menuetą. Mielai būčiau išklausęs visą Čiurlionio kvartetą, tačiau menuetas buvo ypač gražus. Jis taipogi tiko nemadingos, bet nemarios muzikos temai. Kaip klausytojams paaiškino Gediminas Dačinskas, juk jau tuo metu, kai Čiurlionis parašė šį kvartetą, menuetas seniai nebebuvo šokamas. Tai buvo jau „išprotėjusios" moderniosios muzikos laikotarpio pradžia, kada ypač pasireiškė kompozitorius Igoris Stravinskis. Tačiau M. K. Čiurlionio parašytas menuetas dar ir dabar skamba spalvingai.

Kitas kūrinys išsiskyrė savo nuotaika ir muzikiniu stiliumi. Tai Fausto Latėno Antrasis styginis kvartetas, pavadintas ,,Šviesiam atminimui". Programoje buvo išspausdintas angliškas vertimas: ,,...in Loving Memory..." Gediminas Dačinskas aptarė kūrinio atsiradimo aplinkybes. Faustas Latėnas, lietuvis kompozitorius, gimęs 1956 metais, styginį kvartetą ,,Šviesiam atminimui" sukūrė 1986 metais, norėdamas išreikšti savo išgyvenimus netekus daugelio savo kolegų muzikų, ypač žydų tautos muzikų, kurie išvyko iš Lietuvos. Kūrinyje buvo girdėti žydiškos muzikos motyvų, kartu jautėsi graudulinga atmosfera.

Paskutinieji du kūriniai – Juozo Naujalio ,,Svajonė" ir Mykolo Oginskio polonezas ,,Atsisveikinimas su tėvyne" – sugrąžino klausytojus į lyriško romantizmo laikus. Prie Čiurlionio kvarteto šiuose dviejuose kūriniuose prisidėjo birbynininkas Egidijus Ališauskas. Jis perėmė (arba dubliavo) pirmo smuiko partiją. Nuostabu, kaip sklandžiai liaudies instrumentas birbynė derėjo prie Čiurlionio kvarteto styginių instrumentų. Bisui birbynininkas Egidijus Ališauskas ir Čiurlionio kvartetas pagrojo Ennio Morricone ,,Gabrieliaus obojų".

Ačiū Čiurlionio kvartetui už Čikagos lietuviams padovanotą nuostabų styginės muzikos koncertą.